# ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

*2004* *2009*

*Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων*

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ
**2005/0003(CNS)**

20.6.2005

*

# ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την πρόταση απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου που αφορά την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος
(COM(2005)0006 – C6-0061/2005 – 2005/0003(CNS))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Bill Newton Dunn

***Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα***

| | |
|---|---|
| * | Διαδικασία διαβούλευσης<br>*πλειοψηφία των ψηφισάντων* |
| **I | Διαδικασία συνεργασίας (πρώτη ανάγνωση)<br>*πλειοψηφία των ψηφισάντων* |
| **II | Διαδικασία συνεργασίας (δεύτερη ανάγνωση)<br>*πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης*<br>*πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης* |
| *** | Σύμφωνη γνώμη<br>*πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο εκτός από τις περιπτώσεις που μνημονεύονται στα άρθρα 105, 107, 161 και 300 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 7 της Συνθήκης ΕΕ* |
| ***I | Διαδικασία συναπόφασης (πρώτη ανάγνωση)<br>*πλειοψηφία των ψηφισάντων* |
| ***II | Διαδικασία συναπόφασης (δεύτερη ανάγνωση)<br>*πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης*<br>*πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης* |
| ***III | Διαδικασία συναπόφασης (τρίτη ανάγνωση)<br>*πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση του κοινού σχεδίου* |

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που πρότεινε η Επιτροπή)

***Τροπολογίες σε νομοθετικό κείμενο***

Στις τροπολογίες του Κοινοβουλίου η σήμανση γίνεται με έντονους πλάγιους χαρακτήρες. Η σήμανση με απλά πλάγια απευθύνεται στις τεχνικές υπηρεσίες και αφορά στοιχεία του νομοθετικού κειμένου για τα οποία προτείνεται διόρθωση εν όψει της επεξεργασίας του τελικού κειμένου (για παράδειγμα, στοιχεία εμφανώς λανθασμένα ή που έχουν παραλειφθεί σε μια γλωσσική έκδοση). Αυτές οι προτάσεις διόρθωσης υπόκεινται στη συγκατάθεση των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών.

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

**Σελίδα**

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ .....5

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....8

## ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με την πρόταση απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου που αφορά την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος**
**(COM(2005)0006 – C6-0061/2005 – 2005/0003(CNS))**

**(Διαδικασία διαβούλευσης)**

*Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο*,

– έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής (COM(2005)0006)[1],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 34, παράγραφος 2, σημείο β της Συνθήκης ΕΕ,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 39, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΕ, σύμφωνα με το οποίο κλήθηκε από το Συμβούλιο να γνωμοδοτήσει (C6-0061/2005),

– έχοντας υπόψη τα άρθρα 93 και 51 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων και Εσωτερικής Αγοράς (A6-0000/2005),

1. εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής όπως τροποποιήθηκε·

2. καλεί την Επιτροπή να τροποποιήσει αναλόγως την πρότασή της, σύμφωνα με το άρθρο 250, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ·

3. καλεί το Συμβούλιο, σε περίπτωση που προτίθεται να απομακρυνθεί από το κείμενο που ενέκρινε το Κοινοβούλιο, να το ενημερώσει σχετικά·

4. ζητεί να κληθεί εκ νέου να γνωμοδοτήσει σε περίπτωση που το Συμβούλιο προτίθεται να επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις στην πρόταση της Επιτροπής·

5. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροποποιήσεις του Κοινοβουλίου |
|---|---|
| Τροπολογία 1<br>Αιτιολογική σκέψη 4α (νέα) | |
| | ***(4α) Υπό την προϋπόθεση ότι θα εγκριθεί ένα μέσο προστασίας των δεδομένων του τρίτου πυλώνα, πρέπει να αναπτυχθεί η συνεργασία ανάμεσα στην Ίντερπολ και*** |

[1] ΕΕ C ... / Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην ΕΕ.

***Ευρωπόλ προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης στις πληροφορίες με σκοπό τη διερεύνηση του υπερεθνικού οργανωμένου εγκλήματος.***

*Αιτιολόγηση*

*Η σχέση ανάμεσα στην Ευρωπόλ και Ίντερπολ δεν είναι σαφώς καθορισμένη και υπάρχει μερική επικάλυψη. Η κάθε μια τους διαθέτει στοιχεία που πρέπει να γνωρίζει και η άλλη προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική η καταπολέμηση του υπερεθνικού οργανωμένου εγκλήματος και συγκεκριμένα για την από κοινού χρήση των πληροφοριών και υπό την προϋπόθεση ότι θα εγκριθεί μέσο προστασίας των δεδομένων του τρίτου πυλώνα το οποίο έχει ζητήσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και έχει υποσχεθεί η Επιτροπή να προτείνει πριν από το τέλος του έτους.*

Τροπολογία 2
Αιτιολογική σκέψη 4β (νέα)

***(4βα)Υπό την προϋπόθεση ότι τα εγκριθεί η απόφαση-πλαίσιο σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης για τη απόκτηση αντικειμένων, εγγράφων και στοιχείων προς χρήση τους σε δίκες για ποινικές υποθέσεις, τα κράτη μέλη πρέπει να διευκολύνουν την αμοιβαία αναγνώριση των αποδεικτικών στοιχείων που λαμβάνονται εις βάρος εκείνων που διαπράττουν υπερεθνικά οργανωμένα εγκλήματα.***

*Αιτιολόγηση*

*Η αμοιβαία αναγνώριση των αποδεικτικών στοιχείων αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο για τη βελτίωση της καταπολέμησης του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος. Για το λόγο αυτό πρέπει να εγκριθεί το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και να χρησιμοποιηθεί το συντομότερο δυνατόν.*

Τροπολογία 3
Άρθρο 6, σημείο (ε α) (νέο)

***(ε α) κατάσχεση αγαθών, μέσων και προϊόντων που προέρχονται από τη διάπραξη των αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 2·***

*Αιτιολόγηση*

*Η κατάσχεση των αγαθών, των μέσων και των προϊόντων των αδικημάτων είναι ένας από τους αποτελεσματικότερους τρόπους αποτελεσματικής καταπολέμησης του εγκλήματος καθώς αίρει την χρηματοδοτική βάση των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους.*

Τροπολογία 4
Άρθρο 6, σημείο (ε β) (νέο)

***(ε β)καταστροφή των αγαθών·***

Τροπολογία 5
Άρθρο 6, σημείο (ε γ) (νέο)

***(ε γ)δημοσιοποίηση των δικαστικών αποφάσεων.***

Τροπολογία 6
Άρθρο 8 α (νέο)

***Άρθρο 8α***

***Κάθε κράτος μέλος προβαίνει στη σύσταση μιας σοβαρής και οργανωμένης μονάδας κατά του εγκλήματος και μιας μονάδας ανάκτησης των περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να εξασφαλισθεί ο συντονισμός σε εθνικό επίπεδο και να υπάρχει ένα ενιαίο σημείο επαφής.***

*Αιτιολόγηση*

*Είναι σημαντικό να εξασφαλισθεί σωστός και απλοποιημένος συντονισμός προκειμένου να πληγούν οι εγκληματίες εκεί που πονούν, στις τσέπες. Η πρόταση βασίζεται σε πρόσφατη και επιτυχή σύσταση τέτοιων μονάδων στο ΗΒ και την Ιρλανδία και θα πρέπει να υπόλοιπα κράτη μέλη να προβούν στη σύσταση παρόμοιων μονάδων.*

Τροπολογία 7
Άρθρο 10, παρ. 1 α (νέα)

***1α. Τα κράτη μέλη συλλέγουν στατιστικά στοιχεία σχετικά με τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 2 και τα***

***διαβιβάζουν στην Επιτροπή, η οποία καταρτίζει στη συνέχεια εναρμονισμένα και συγκρίσιμα στατιστικά στοιχεία από το 2006.***

*Αιτιολόγηση*

*Χωρίς δικά της στατιστικά στοιχεία που να είναι συναφή και συγκρίσιμα, η Ένωση δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά ή να εκτιμήσει το πρόβλημα του οργανωμένου εγκλήματος.*

## ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το διεθνές οργανωμένο έγκλημα είναι τεράστιο και αυξάνεται συνεχώς. Εάν επρόκειτο για χώρα, θα αποτελούσε την τέταρτη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο.

Το κοινό γνωρίζει λίγα πράγματα γι' αυτό. Οι τοπικές αστυνομικές δυνάμεις σε κάθε κράτος μέλος επιβλέπονται με δημοκρατικό τρόπο και έτσι το κοινό έχει επίγνωση των τοπικών και επιτυχιών και αποτυχιών. Δεν υπάρχει όμως δημοκρατική εποπτεία ή έλεγχος της καταπολέμησης του διεθνούς εγκλήματος σε ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο.

Το τοπικό έγκλημα τροφοδοτείται από το διεθνές έγκλημα. Για παράδειγμα, υπολογίζεται ότι κάθε κιλό ηρωίνης που πουλιέται στους δρόμους μας προκαλεί πάνω από διακόσιες επιθέσεις στους δρόμους ή διαρρήξεις σπιτιών.

Ποιες είναι οι διεθνείς σπείρες εγκλήματος; Κατά κύριο λόγο έχουν την έδρα τους εκτός της ΕΕ σε μέρη όπου η επιβολή του νόμου είναι ασθενής και υπάρχουν μεγάλες ευκαιρίες για διαφθορά - όπως η Ρωσία, η Ανατολική Ευρώπη, η Κεντρική Ασία, η Κίνα, η Νιγηρία, η Βραζιλία. Οπουδήποτε υπάρχουν έξυπνοι άνθρωποι χωρίς δυνατότητες νόμιμης απασχόλησης. Στοχεύουν εκεί που υπάρχει χρήμα, δηλαδή στην ΕΕ και στις ΗΠΑ.

Οι κυριότερες δραστηριότητές τους είναι:
α. ναρκωτικά - εισαγωγή ηρωίνης από το Αφγανιστάν, και κοκαΐνης από την Κολομβία και εξαγωγή "έκσταση" από την Ευρώπη.
β. λαθρεμπόριο προϊόντων απομίμησης που παράγονται φτηνά και είναι χαμηλής ποιότητας - όπως CDs και DVDs, απομιμήσεις τζιν και αρωμάτων, αλλά και πλαστά προφυλακτικά, ανταλλακτικά αεροσκαφών, φρένα αυτοκινήτων, φάρμακα, παιδικές τροφές και πολλά άλλα. Με αυτά υποσκάπτεται η δουλειά των τίμιων εργαζομένων της ΕΕ και υποχρεώνουν τους φορολογούμενους να πληρώνουν παρά πάνω για να αντισταθμιστούν οι απώλειες.
γ. κλοπή ταυτότητας, κυρίως στο διαδίκτυο, όπου πείθουν αφελείς ευρωπαίους να αποκαλύψουν οικειοθελώς τα τραπεζικά στοιχεία τους, ή τον αριθμό της κοινωνικής τους ασφάλισης, για να μπορέσουν οι κλέφτες να κλέψουν τα χρήματά τους
δ. παράνομο εμπόριο γυναικών για πορνεία, παιδιά για παιδεραστία, και παράνομοι μετανάστες στην ΕΕ
ε. παραχάραξη νομισμάτων
στ. ένοπλη ληστεία πολυτελών οχημάτων προς πώληση στην Ανατολική Ευρώπη
ζ. λαθρεμπόριο τσιγάρων και οινοπνεύματος λόγω της τεράστιας διαφοράς των τοπικών φόρων
η. πλύσιμο παράνομου χρήματος για τη συγκάλυψη της εγκληματικής προέλευσης του χρήματος - όπως η περίπτωση της Μαφίας που αγόρασε τράπεζες στη Λετονία, και του IPA που προσπάθησε να αγοράσει βουλγαρική τράπεζα πριν ενταχθεί το κράτος αυτό στην ΕΕ.

Μερικές τρομοκρατικές ομάδες χρησιμοποιούν το οργανωμένο έγκλημα για να χρηματοδοτήσουν τις πολιτικές δραστηριότητές τους. Οι βομβιστές της Μαδρίτης πουλούσαν πλαστά CDs και DVDs για να χρηματοδοτήσουν τις δραστηριότητές τους.

Πως αγωνίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση ενάντια στις σπείρες του οργανωμένου εγκλήματος; Η απάντηση είναι: μάλλον άσχημα, αλλά επειδή δεν μας το λέει κανείς δεν τον ξέρουμε. Ούτε

και τα κράτη μέλη δεν το γνωρίζουν διότι δεν υπάρχουν τυποποιημένα στατιστικά στοιχεία ανά την ΕΕ που να καταγράφουν και αποκαλύπτουν τη γενική έκταση του οργανωμένου εγκλήματος. Κανείς δεν έχει μια σαφή γενική εικόνα.

Στην ΕΕ, τα εσωτερικά μας σύνορα είναι ανοιχτά. Αυτό αποτελεί τεράστιο πλεονέκτημα για του επιχειρηματίες και τους μεμονωμένους ταξιδιώτες. Από αυτό όμως επωφελούνται και οι εγκληματίες. Οι υπηρεσίες όμως της Ευρώπης που επιβάλλουν τον νόμο είναι όλες εθνικές, οι υπάλληλοί τους δεν μπορούν να διασχίσουν τα σύνορα άρα και οι προσπάθειές τους είναι περιορισμένες.

Η ΕΕ διαθέτει την Ευρωπόλ. Αυτή είναι το συντονιστικό κέντρο πληροφοριών στη Χάγη της Ολλανδίας. Οι αξιωματικοί της όμως δεν έχουν την εξουσία να συλλαμβάνουν και η Ευρωπόλ δεν έχει την εξουσία να επιβάλει σε οποιαδήποτε εθνική υπηρεσία να αναλάβει δράση. Έμεινε ακέφαλη λόγω της φιλονικίας του Συμβουλίου των Υπουργών για αρκετούς μήνες το 2004-5. Η Ευρωπόλ είναι κοινοτική υπηρεσία αλλά ο προϋπολογισμός της είναι διακυβερνητικός και έτσι οι πολίτες της ΕΕ δεν μπορούν να ελέγξουν ή να επιβλέψουν τις δαπάνες και τους πόρους της.

Υπάρχει επίσης η Ίντερπολ στη Λυών της Γαλλίας. Αυτή είναι μια λέσχη αστυνομικών που χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από εισφορές αστυνομικών δυνάμεων από όλο τον κόσμο. Ούτε διαθέτει αξιωματικούς που να μπορούν να προβούν σε συλλήψεις. Η σχέση ανάμεσα σε Ευρωπόλ και Ίντερπολ δεν είναι σαφώς καθορισμένη και υπάρχει αλληλεπικάλυψη. Η μια διαθέτει περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν μπορεί να τα μοιρασθεί με την άλλη διότι οι εθνικές κυβερνήσεις έχουν κανόνες που εμποδίζουν τη συνεργασία.

Η ΕΕ αντιμετωπίζει επίσης ένα χειρότερο πρόβλημα. Πρόκειται απλούστατα για την έλλειψη εμπιστοσύνης". Όπως ακριβώς οι Αμερικανοί ανακάλυψαν μετά την 9/11 ότι η CIA και η FBI δεν συνεργάζονταν αλλά είχαν ανταγωνιστικές σχέσεις, το ίδιο ακριβώς φαινόμενο υφίσταται και στην Ευρώπη αλλά σε μεγαλύτερη κλίμακα.

Εντός των κρατών μελών υπάρχει έλλειψη εμπιστοσύνης ανάμεσα στις διάφορε τοπικές αστυνομικές δυνάμεις. Οι πληροφορίες αποτελούν δύναμη και οι κάτοχοι των πληροφοριών δεν είναι έτοιμοι να τις μοιρασθούν με άλλους.

Αλλά και εντός των συνόρων της ΕΕ η έλλειψη εμπιστοσύνης είναι ακόμα μεγαλύτερη. Η μικρή διασυνοριακή αστυνομική συνεργασία πραγματοποιείται με βάση τις προσωπικές επαφές. Δεν υπάρχει ένα κοινοτικό κέντρο το οποίο να παρέχει γρήγορα τηλέφωνα και ονόματα για επικοινωνία με την αστυνομία και στα 25 κράτη μέλη. Η κοινοτική οδηγία προς ενίσχυση των κοινών ομάδων έρευνας δεν έχει αρχίσει να ισχύει ακόμα διότι δεν την έχουν μεταφέρει στη νομοθεσία τους όλα τα κράτη μέλη. Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης δεν έχει ακόμα επικυρωθεί στην Ιταλία.

Γιατί οι εθνικοί ηγέτες, οι οποίοι γνωρίζουν καλύτερα το πρόβλημα επειδή ελέγχουν τις εθνικές αστυνομικές αρχές, καταβάλλουν τόσο μικρή προσπάθεια για την καταπολέμηση του οργανωμένου διεθνούς εγκλήματος; Ψυχολογικά επειδή θέλουν να κερδίζουν τις βουλευτικές εκλογές και όχι τις ευρωεκλογές. Διατηρούν τις αστυνομικές δυνάμεις τους για την καταπολέμηση των εγκλημάτων εντός του κράτους τους, μολονότι το διεθνές έγκλημα τροφοδοτεί το τοπικό. Κερδίζουν λίγες ψήφους από το κοινό τους για τη διάδοση σπάνιων

αστυνομικών στοιχείων για την καταπολέμηση του διεθνούς εγκλήματος εκτός της χώρας τους διότι το κοινό δεν γνωρίζει την έκταση του οργανωμένου διεθνούς εγκλήματος.

Οι ευρωπαίοι ψηφοφόροι χρειάζεται να γνωρίζουν την αληθινή εικόνα της εκπληκτικής έκτασης και της επιτήδευσης των σπειρών του οργανωμένου εγκλήματος και την αδυναμία των κρατών μελών της ΕΕ να συμφωνήσουν για τη δράση και τις εξουσίες σε κοινοτικό επίπεδο. Ίσως μόνο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να πιέσει για την απαιτούμενη διαφάνεια, για να σταματήσει η εθνική φιλονικία και να αναληφθεί δράση σε κοινοτικό επίπεδο πριν είναι πολύ αργά.

Ένα σημαντικό ερώτημα. Είναι οι αστυνομικοί πράκτορες των κυβερνήσεων ή προστάτες του κοινού; Όσοι υποστηρίζουν το δεύτερο, πρέπει να ασκήσουν πίεση για περισσότερη διαφάνεια και για δημοκρατικό έλεγχο σε κοινοτικό επίπεδο.